

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/9/2019
Identifikačné číslo spisu:	9515100180
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9515100180.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu, JUDr. Dany Wänkeovej, a JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Patrika Príbělského, PhD. v trestnej veci proti obvinenému V. U. a spol. pre trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 13. septembra 2022 v Bratislave o dovolaní obvinených V. U., S. Z. a Ing. M. R. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2019, sp. zn. 3 To 14/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolania obvinených V. U., S. Z. a Ing. M. R. odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozsudkom z 22. októbra 2018, sp. zn. PK-1T/25/2015, v časti I. uznal obvinených V. U., Ing. M. R., M. G., S. Z. a W. B. za vinných z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a pokračovacieho trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, na skutkovom základe, že „najneskôr od polovice roka 2008 do roku 2011 na území celej Slovenskej republiky a ďalších okolitých krajín minimálne Českej republiky, Maďarska a Ukrajiny pôsobila skupina v počte niekoľkonásobne prevyšujúcom tri osoby, ktorej zloženie sa v nasledujúcich rokoch menilo, avšak počas celého obdobia bola zrejmá štruktúrovanosť tejto skupiny a hierarchické usporiadanie, kde na najvyššej úrovni pôsobili JUDr. M. Ch. a L. P., na nižšej úrovni tzv. výkonní manažéri (J. B., M. H., Mgr. E. V.) a rovnako sem možno zaradiť obžalovaných Ing. M. R. a M. G. a na ďalšej úrovni spravidla štatutárni zástupcovia spoločností zahrnutých do tzv. karuselových reťazcov, medzi ktorých možno zaradiť aj obžalovaných V. U., S. Z. a W. B., pričom cieľom všetkých týchto osôb bolo dosiahnutie zisku páchaním ekonomickej trestnej činnosti spočívajúcej vo vylákaní finančných prostriedkov od štátu prostredníctvom daňových úradov uplatnením nadmerných odpočtov DPH, alebo znižovaním daňovej povinnosti na výstupe v určených spoločnostiach, za ktorým účelom získavali vplyv na daňových úradoch ako aj v policajnom zbore, predstierali, že s rôznymi reálnymi komoditami riadne obchodujú, riešili logistiku súvisiacu s prepravou uvedených druhov tovaru, zabezpečovali vyhotovovanie prepravných a účtovných dokladov k jednotlivým prepravám,

pričom v tomto skutku sa simulácie vzniku podmienok uvedených v zákone č. 222/2004 Z. z. o DPH na ich uplatnenie dopustili tak, že spoločnosť Z. B. s.r.o. A. (v tom čase so sídlom Z. B.) s konateľom V. U. nakúpila masívne dubové podlahy od spoločnosti H. H. Y. s.r.o. N. s konateľom JUDr. O. Y., ktoré následne odpredala spoločnosti C. J. s.r.o. A. s konateľom S. Z., čím jej z tohto zdaniteľného plnenia vznikol nárok na uplatnenie si nadmerného odpočtu DPH, ktorý si táto spoločnosť uplatnila v daňových priznaniach na DPH za zdaňovacie obdobia:

III. štvrt'rok 2008 podanom na Daňovom úrade Pezinok dňa 27. októbra 2008, v ktorom si neoprávnene uplatnila odpočet dane z nasledovných faktúr:

- faktúra č. XXXXXXXXX z 31. júla 2008 DPH vo výške 11 024,80 eur (335 042,20 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 21. júla 2008 DPH vo výške 10 721,70 eur (325 832,50 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 19. augusta 2008 DPH vo výške 11 609,95 eur (351 920,80 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 22. augusta 2008 DPH vo výške 12 686,30 eur (384 534,40 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 25. augusta 2008 DPH vo výške 11 662,20 eur (353 481,30 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 25. augusta 2008 DPH vo výške 11 839,85 eur (358 865,90 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 3. septembra 2008 DPH vo výške 12 540 eur (379 648,50 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 3. septembra 2008 DPH vo výške 11 536,80 eur (349 276,60 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 9. septembra 2008 DPH vo výške 12 289,20 eur (372 203 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 9. septembra 2008 DPH vo výške 11 359,15 eur (344 034,60 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 10. septembra 2008 DPH vo výške 12 069,75 eur (365 315,10 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 10. septembra 2008 DPH vo výške 11 087,45 eur (335 583,80 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 12. septembra 2008 DPH vo výške 12 749 eur (386 027 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 12. septembra 2008 DPH vo výške 11 077 eur (335 400,50 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 12. septembra 2008 DPH vo výške 11 892,10 eur (360 080,90 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 22. septembra 2008 DPH vo výške 11 777,15 eur (356 588,50 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 22. septembra 2008 DPH vo výške 10 794,85 eur (326 846,50 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 23. septembra 2008 DPH vo výške 12 602,70 eur (381 685,40 Sk),
 - faktúra č. XXXXXXXXX z 29. septembra 2008 DPH vo výške 11 578,60 eur (350 750,50 Sk),
- DPH spolu: 222 898,55 eur (6 753 118 Sk)

IV. štvrt'rok 2008 podanom na Daňovom úrade Pezinok dňa 5. februára 2009, v ktorom si neoprávnene uplatnila odpočet dane z nasledovných faktúr:

- faktúra č. XXXXXXXXX z 1. októbra 2008 DPH vo výške 11 777,15 eur (356 871,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 2. októbra 2008 DPH vo výške 11 557,70 eur (350 267,70 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 3. októbra 2008 DPH vo výške 10 470,90 eur (317 603,30 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 3. októbra 2008 DPH vo výške 12 404,15 eur (376 242,70 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX zo 7. októbra 2008 DPH vo výške 12 404,15 eur (376 639,60 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 8. októbra 2008 DPH vo výške 11 139,70 eur (338 669,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 9. októbra 2008 DPH vo výške 11 693,55 eur (355 320,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 10. októbra 2008 DPH vo výške 12 090,65 eur (367 749,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 15. októbra 2008 DPH vo výške 11 139,70 eur (339 315,30 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX zo 16. októbra 2008 SPH vo výške 12 090,65 eur (368 281,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX zo 17. októbra 2008 DPH vo výške 11 474,10 eur (350 568,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 21. októbra 2008 DPH vo výške 12 404,15 eur (377 718,80 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 21. októbra 2008 DPH vo výške 10 826,20 eur (329 668,60 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 22. októbra 2008 DPH vo výške 12 550,45 eur (382 475 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 24. októbra 2008 DPH vo výške 12 038,40 eur (367 905,50 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 27. októbra 2008 DPH vo výške 11 087,45 eur (338 255,90 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 28. októbra 2008 DPH vo výške 11 108,35 eur (339 137,90 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 28. októbra 2008 DPH vo výške 12 686,30 eur (387 312,70 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 31. októbra 2008 DPH vo výške 12 414,60 eur (377 292,10 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 3. novembra 2008 DPH vo výške 11 495 eur (349 976,80 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 10. novembra 2008 DPH vo výške 10 993,40 eur (334 386,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 10. novembra 2008 DPH vo výške 12 362,35 eur (376 025,60 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 12. novembra 2008 DPH vo výške 11 369,60 eur (346 340,80 Sk),

- faktúra č. XXXXXXXXX z 13. novembra 2008 DPH vo výške 10 857,55 eur (331 101 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 13. novembra 2008 DPH vo výške 12 477,30 eur (380 495,30 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 13. novembra 2008 DPH vo výške 12 895,30 eur (393 242,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 18. novembra 2008 DPH vo výške 10 857,55 eur (330 026,10 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 19. novembra 2008 DPH vo výške 11 902,55 eur (361 611,40 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 20. novembra 2008 DPH vo výške 12 477,30 eur (379 197,60 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 20. novembra 2008 DPH vo výške 12 644,50 eur (384 279 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 24. novembra 2008 DPH vo výške 12 477,30 eur (379 384,80 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 24. novembra 2008 DPH vo výške 12 644,50 eur (384 468,70 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 25. novembra 2008 DPH vo výške 12 153,35 eur (369 583,40 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 25. novembra 2008 DPH vo výške 11 704 eur (365 918,60 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 25. novembra 2008 DPH vo výške 11 735,35 eur (356 872 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 27. novembra 2008 DPH vo výške 12 153,35 eur (368 805,60 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 1. decembra 2008 DPH vo výške 11 233,75 eur (340 798,30 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 1. decembra 2008 DPH vo výške 12 153,35 eur (368 696,20 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 3. decembra 2008 DPH vo výške 12 153,35 eur (367 930,50 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 3. decembra 2008 DPH vo výške 11 296,45 eur (341 988,70 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 5. decembra 2008 DPH vo výške 12 153,35 eur (366 921,80 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 9. decembra 2008 DPH vo výške 11 296,45 eur (341 062,40 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 11. decembra 2008 DPH vo výške 13 386,45 eur (404 177,10 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 11. decembra 2008 DPH vo výške 13 177,45 eur (397 866,70 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 12. decembra 2008 DPH vo výške 11 400,95 eur (344 036,10 Sk),
- faktúra č. XXXXXXXXX z 12. decembra 2008 DPH vo výške 12 153,35 eur (366 739,50 Sk),

DPH spolu: 546 963,45 eur (16 629 226,70 Sk)

predpokladom uplatnenia si nadmerného odpočtu spoločnosťou Z. B. s.r.o. s úmyslom zadovážiť sebe alebo ďalším zainteresovaným osobám neoprávnený prospech bolo to, že JUDr. O. Y. zabezpečil vyhotovenie faktúr, V. U. ako štatutárny zástupca uplatnil odpočet dane za tretí štvrťrok 2008, Ing. M. R. v súčinnosti s M. G. po vzatí V. U. do väzby v súčinnosti s účtovníčkou O. Č. a S. Z., ktorý poskytol potrebné podklady spoločnosti C. J., aby O. Č. sama mohla vyhotoviť potrebné účtovné doklady k daňovej kontrole, zabezpečili rekonštrukciu účtovníctva a následné predloženie odpočtu dane za štvrtý štvrťrok 2008 a mesiac január 2009 v tom zmysle, že spoločnosť C. J. s.r.o. nakupovala od spoločnosti Z. B. s.r.o. dubové podlahy, ale tieto vo veľkej väčšine prípadov bez vyloženia z návesov kamiónov, ktoré ich doviezli do skladov v meste U. a N. v Č. F., boli okamžite odosielané späť na Slovensko do spoločnosti N.-Z. s.r.o. N., ktorej konateľom bol W. B., pričom skutočným príjemcom mala byť podľa daňových dokladov maďarská spoločnosť C.-Y. G.. N. a všetky prepravy tejto dubovej podlahy zabezpečoval L. Y. cez svoju spoločnosť L. Y. - V. Z., na základe objednávok od spoločnosti C. J. s.r.o., a to na trase Z. B. s.r.o. N. alebo A. - U., alebo N. - N., pričom bolo vopred dané, že dubové podlahy skončia v spoločnosti N.-Z. s.r.o., odkiaľ budú opäť navezené do spoločnosti H. H. Y. s.r.o. vo S. Š., čím sa uzavrel tento fakturačný reťazec.“

Špecializovaný trestný súd za to uložil (odhliadnuc od obvinených, ktorí nie sú dovolateľmi v tejto veci) obvineným V. U. a S. Z. podľa § 277 ods. 4, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnné tresty odňatia slobody vo výmere po 7 rokov, pričom oboch obvinených podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil na výkon týchto trestov do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Obvinenému Ing. M. R. uložil podľa § 277 ods. 4, § 38 ods. 4, § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Naproti tomu Špecializovaný trestný súd uvedeným rozsudkom podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil obvinených V. U., Ing. M. R., M. G., S. Z. a W. B. spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 17. augusta 2015, sp. zn. VII/1 Gv 157/12, pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania

zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 4 Trestného zákona, ktorý mali spáchať tak, že „od druhej polovice roka 2008 začala so skupinou JUDr. O. Y. prostredníctvom U. A. spolupracovať skupina Ing. M. R. a Ing. M. O., ktorí stáli na čele tejto skupiny pôsobiacej na území celej Slovenskej republiky, ale najmä na území Bratislavského kraja a jej cieľom bolo tiež páchanie ekonomickej trestnej činnosti spočívajúcej v neoprávnene uplatnených nadmerných odpočtoch DPH simuláciou vzniku podmienok uvedených v zákone č. 222/2004 Z. z. o DPH na ich uplatnenie, pričom v tomto skutku sa tohto trestného činu dopustili tak, že spoločnosť Z. B. s.r.o. A. (v tom čase so sídlom Z. B.) s konateľom V. U. nakúpila masívne dubové podlahy od spoločnosti H. H. Y. s.r.o. N. s konateľom JUDr. O. Y., ktoré následne odpredala spoločnosti C. J. s.r.o. A. s konateľom S. Z., čím jej z tohto zdaniteľného plnenia vznikol nárok na uplatnenie si nadmerného odpočtu DPH, ktorý si táto spoločnosť uplatnila v daňovom priznaní na DPH za zdaňovacie obdobie:

- január 2009 podanom na Daňovom úrade Pezinok dňa 2. marca 2009, v ktorom si neoprávnene uplatnila odpočet dane vo výške 69 011,80 eur, pričom vzniknutý nadmerný odpočet po vykonanej daňovej kontrole Daňový úrad Pezinok nepriznal, predpokladom uplatnenia si nadmerného odpočtu spoločnosťou Z. B. s.r.o. bolo to, že JUDr. O. Y. prostredníctvom členov svojej skupiny zabezpečil vyhotovenie fiktívnych faktúr na dodávku drevnej hmoty a parkiet z predchádzajúcich karuselových reťazcov a po dohode s Ing. M. R. vytvorili vyššie uvedený fakturačný reťazec, v ktorom úlohu tzv. bieleho koňa plnil V. U., štatutár spoločnosti Z. B. s.r.o., ktorého zabezpečil a riadil Ing. M. R., ten rovnako riadil aj M. G., ktorý mal splnomocnenie od V. U. na konanie v mene spoločnosti Z. B. s.r.o., po vzatí V. U. do väzby v inej trestnej veci a na základe pokynov Ing. M. R. v spolupráci s účtovníčkou O. Č., zabezpečoval potrebné podklady k vyhotoveniu rekonštrukcie účtovníctva spoločnosti za účelom predloženia Daňovému úradu v Pezinku pre vykonanie daňovej kontroly na oprávnenosť uplatnenia nadmerných odpočtov DPH, Ing. M. O. poskytol spoločnosti Z. B. s.r.o. na deklarovanie fiktívnych obchodov skladové priestory v spoločnosti F. s.r.o. v A. a mal zabezpečovať styk s pracovníkmi Daňového úradu Pezinok v súvislosti s vykonávaním daňových kontrol, aby uplatnené nadmerné dopočty boli po vykonaní daňovej kontroly vyplatené, spoločnosť C. J. s.r.o. nakupovala od spoločnosti Z. B. s.r.o. dubové podlahy, ktoré bez vyloženia z návesov kamiónov, ktoré ich doviezli do skladov v meste U. a N. v Českej republike, boli okamžite odosielané späť na Slovensko do spoločnosti N.-Z. s.r.o. N., ktorej konateľom bol W. B., pričom skutočným príjmcom mala byť podľa daňových dokladov maďarská spoločnosť C.-Y. G.. N. a všetky prepravy tejto dubovej podlahy zabezpečoval L. Y. cez svoju spoločnosť C. J. s.r.o., a to na trase Z. B. s.r.o. N. alebo A. - U., alebo N. - N., čiže dopredu vedeli, že podlahy skončia v spoločnosti N.-Z. s.r.o., odkiaľ sa navážali späť do skladu spoločnosti H. H. Y. s.r.o. vo S. Š., pričom pokyny na takéto prepravy dostával špediér spoločnosti L. Y. - V. od JUDr. O. Y., následne S. Z. k vyhotoveniu rekonštrukcie účtovníctva v spoločnosti Z. B. s.r.o. poskytol O. Č. potrebné podklady ako aj pečiatku spoločnosti C. J. s.r.o., aby si mohla sama vyhotoviť potrebné účtovné doklady k daňovej kontrole,“ lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 27. marca 2019, sp. zn. 3To/14/2018, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinených V. U., Ing. M. R., M. G., S. Z. a W. B. podané proti vyššie uvedenému rozsudku.

Obvinený V. U. toto uznesenie ako aj jemu predchádzajúce konanie napadol dovolaním z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

V ňom poukázal na skorší rozsudok Špecializovaného trestného súdu v tejto veci, ktorý bol v odsudzujúcej časti zrušený uznesením najvyššieho súdu z 18. apríla 2018, sp. zn. 4 To 4/2018, a namietol, že prvostupňový súd sa po vrátení veci neriadil záväzným právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 327 ods. 1 Trestného poriadku.

V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie ostatne uvedeného rozhodnutia, dôvodiac, že pokiaľ by sa ďalším dokazovaním po vrátení veci preukázalo, že daňové kontroly v spoločnosti Z. B. s.r.o. boli

vykonané v rozpore so zákonom, nezákonným spôsobom sú získané aj ďalšie odvodené dôkazy zabezpečené touto nezákonnou daňovou kontrolou, teda aj faktúry a účtovníctvo uvedenej spoločnosti.

Špecializovaný trestný súd si vo vzťahu k predmetným daňovým kontrolám po vrátení veci zabezpečil rozhodnutia a ďalšie písomnosti o začatí, prerušení, pokračovaní a ukončení daňových kontrol a následne na hlavnom pojednávaní vypočul svedkyňu Ing. Z. Z., vedúcu kontroly na daňovom úrade.

Z takto doplneného dokazovania vyplynulo, že pri týchto daňových kontrolách došlo k viacerým porušeniam zákona. Daňové kontroly boli vykonávané neúmerne dlho (niektoré až 5 a pol roka), úkony prebiehali v rozpore so zákonom aj v čase prerušenia konania, svedkyňa nevedela uviesť, na základe čoho bolo v týchto daňových kontrolách pokračované a z akého dôvodu práve v týchto termínoch. Pri týchto daňových kontrolách podľa obvineného došlo k hrubému porušeniu zákona, a preto sú nezákonné.

Hoci Špecializovaný trestný súd nepovažoval protokoly o výsledku daňových kontrol za zákonne zabezpečený dôkazný prostriedok a v tomto smere upravil skutkovú vetu, na druhej strane neakceptoval záväzný právny názor nadriadeného súdu, podľa ktorého sú nezákonnosťou postihnuté aj všetky ďalšie dôkazy, ktoré boli získané na základe nezákonného postupu, teda aj faktúry a účtovníctvo spoločnosti Z. B. s.r.o. Keďže tieto faktúry boli získané nezákonným spôsobom, nemohli byť konfrontované so žiadnym zoznamom faktúr a podrobené krížovej kontrole.

Zo spisu je zrejmé, že spúšťacím mechanizmom v predmetnej veci boli práve nezákonné daňové kontroly a následné trestné oznámenie daňového úradu, na základe ktorého polícia začala v tejto veci vykonávať ďalšie úkony. V zmysle doktríny „ovocia z otráveného stromu“ je podľa obvineného nezákonnosťou postihnuté celé trestné konanie, nakoľko vychádzalo z informácií získaných protiprávne.

Súd prvého stupňa po vrátení veci do popisu skutku zahrnul konkrétne faktúry za III. a IV. štvrťrok 2008, ktorými si spoločnosť Z. B. s.r.o. uplatnila daňovými priznaniami nadmerný odpočet DPH. Nakoľko však ide o kópie faktúr, ktoré majú pochádzať od spoločnosti H. H. Y. s.r.o., z týchto nie je zrejmá ich autenticita, a to z dôvodu, že tieto nemohli byť porovnané s nezákonne získanými faktúrami spoločnosti Z. B. s.r.o. zabezpečenými pri nezákonnej daňovej kontrole.

Na adresu odôvodnenia napadnutého uznesenia obvinený poznamenal, že dostatočne nereflektuje na jeho argumentáciu.

Navrhol, aby najvyšší súd vyslovil, že napadnutým uznesením ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech v § 2 ods. 10, ods. 12, § 119 ods. 2 a § 327 ods. 1 Trestného poriadku, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods.1 písm. g) Trestného poriadku; aby zrušil toto uznesenie, rozsudok Špecializovaného trestného súdu a tiež všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený S. Z. podal dovolanie proti uzneseniu najvyššieho súdu ako aj jemu predchádzajúcemu konaniu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku, keďže sa necíti byť vinný zo skutkov, za ktoré bol odsúdený.

Špecializovaný trestný súd podľa obvineného nesprávne právne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, a tak dospel k nesprávnemu právnomu posúdeniu. Za podstatné považoval zopakovať historický priebeh udalostí a všetky námietky, ktoré tvorili súčasť jeho odvolania.

Obvinený poukázal na okolnosti, za ktorých sa dostal k obchodovaniu s dubovými podlahami prostredníctvom JUDr. O. Y. O interných dohodách medzi ostatne menovaným a U. A. ohľadom toho, že jeho firma C. J. s.r.o. má byť odberateľom spoločnosti Z. B. s.r.o. však nič nevedel, čo potvrdil

JUDr. O. Y. a O. C.. Obvinený podľa vlastných slov so spoločnosťou Z. B. s.r.o. uskutočňoval reálne obchody, a to na základe kúpnej zmluvy, ktorú aj predložil ako listinný dôkaz. Nakoľko sa mu nepodarilo predat' všetok tovar v Českej republike, JUDr. O. Y. mu sprostredkoval maďarskú spoločnosť C.-Y. G.. Z výpovedí vodičov kamiónov vyplynulo, že podlahy boli vyložené priamo v sklade alebo zaslané konečnému odberateľovi v Maďarsku. Informáciu o tom, že podlahy, ktoré sa distribuovali do Maďarska, skončili na sklade spoločnosti N.-Z. s.r.o. vtedy považoval za irelevantnú, nakoľko vychádzal z toho, že ide o sklady spoločnosti C.-Y. G.. pri hraniciach, pričom ako dodávateľ nemal možnosť ovplyvniť, kde si odberateľ zloží svoj tovar. O tom, že si riadne plnil svoje povinnosti, svedčí účtovníctvo spoločnosti C. J. s.r.o. ako aj daňové priznanie podané finančnému úradu Praha v danom období. Nič teda nenasvedčuje tomu, že by sa snažil vylákať finančné prostriedky od akéhokoľvek subjektu či získať vplyv na daňový orgán alebo políciu. Z výpovede účtovníčky O. Č. vyplynulo, že obvineného nepozná, a preto nie je možné tvrdiť, že s ňou spolupracoval pri rekonštrukcii účtovníctva. Obvinený nesúhlasí s tvrdením súdu, ktorý s odkazom na jeho telefonickú komunikáciu s U. A. skonštatoval, že bol uzročený s podielom činnosti na danom karuselovom reťazci. Predmetný telefonát sa odohral 5. októbra 2010, čiže skoro dva roky po udalostiach, ktoré boli predmetom tohto konania. Obvinený ďalej poukázal na skutočnosť, že jednotliví pracovníci daňového úradu sa vo svojich výpovediach odvolávajú na dožiadanie z Českej republiky, avšak doklad o dožiadaní a ani odpoveď z Českej republiky sa v spise nenachádza. V konaní nebol predložený dôkaz, ktorý by podporil tvrdenie Ing. L. A. z daňového úradu, že na základe žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií im prišla odpoveď, že žiadny tovar českej firme vedenej ako odberateľ nebol dodaný; v prípade oficiálnej komunikácie medzi správcami daní jednotlivých štátov sa súd nemal spoľahnúť iba na tvrdenie zamestnancov správcu dane. Za nedôvodné a ničím nepreukázané obvinený považuje aj tvrdenie súdu, že samotné platby medzi spoločnosťami sa javia ako fiktívne, nakoľko v spise sa nachádzajú všetky platby, a to faktúry ako aj bezhotovostné bankové prevody za jednotlivé obchody. Súd ignoroval, že sklady nachádzajúce sa bližšie pri hraniciach si prenajal v záujme hospodárnosti, keďže plánoval obchodovať so spoločnosťou v Maďarsku, pričom jeho sklady v Prahe už kapacitne nestačili. K spôsobu platby uviedol, že nakoľko spoločnosť C.-Y. G.. neuhrádzala jeho spoločnosti faktúry, znovu sa obrátil na JUDr. O. Y., ktorý odkúpil pohľadávky C. J. s.r.o. voči maďarskej spoločnosti.

Napadnuté rozhodnutie je podľa obvineného tiež založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Konkrétne ide o dôkazy týkajúce sa cezhraničnej pomoci medzi správcami dane.

Svedkyňa Ing. L. A. z daňového úradu uviedla, že na základe žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií im prišla odpoveď daňového úradu z Českej republiky, že žiadny tovar českej firme vedenej ako odberateľ nebol dodaný. V prípade takehoto tvrdenia bolo povinnosťou súdu zabezpečiť takýto dôkaz a následne ho predložiť Finančnej správe. Pri medzinárodnej výmene informácií musí vždy existovať záznam o rozsahu a charaktere informácií, ktoré boli vymenené medzi správcami dane. Nepredloženie listinných dôkazov, na ktoré svedkyňa odkazovala, má priamy vplyv na uveriteľnosť, pravdivosť ako aj zákonnosť takto získaných dôkazov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že súdu sa nepodarilo preukázať jeho členstvo v zločineckej skupine a ani jeho úmyselné konanie pri páchaní skutku.

Podľa obvineného sa nepodarilo preukázať, že by vykonával podnikateľskú činnosť spôsobom naplňajúcim podmienky nepriameho úmyslu. Všetci svedkovia, ktorí ho poznali, totiž vypovedali, že so spoločnosťou C. J. s.r.o. bola vykonávaná riadna obchodná činnosť. Toto tvrdenie vyplýva z výpovedí svedkov JUDr. O. Y. a O. C., ktorí ho označili iba za obchodného partnera. Skôr menovaný svedok vypovedal, že obvinený nemal žiadnu vedomosť o akýchkoľvek aktivitách, ktoré sa diali mimo jeho spoločnosť, a preto je nesprávny záver súdu, že bol uzročený s páchaním trestnej činnosti. Súd bral výpoveď tohto svedka ako dôveryhodnú takmer vo všetkých častiach s výnimkou tej, kde ho zbavuje viny z členstva v zločineckej skupine ako aj z účastníctva na trestnej činnosti.

Jedným z hlavných dôkazov boli závery z cezhraničnej kontroly vykonanej správcom dane v Českej republike, ktoré mali preukazovať snahy obvineného o páchanie trestnej činnosti. V spise sa však výsledok z takéhoto dožiadania nenachádza a ani nikdy nebol predložený či už orgánmi činnými v trestnom konaní, alebo príslušnými pracovníkmi Finančnej správy. Takýto dôkaz preto nebol riadne vykonaný, a preto je nepoužiteľný.

Súd podľa tohto dovolateľa nerovnomerne pristúpil k hodnoteniu dôkazov; jeho rozhodnutie sa môže javiť ako arbitrárne a prekračujúce oprávnenie súdu hodnotiť dôkazy získané zákonným spôsobom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Špecializovaný trestný súd podľa obvineného svojvoľne pristúpil k zmene a modifikácii členstva a zloženia zločineckej skupiny. V priebehu konania sa malo preukázať rozdielne zloženie zločineckej skupiny, pričom štruktúra jej riadenia nikdy nebola ustálená. Z výpovedí svedkov pritom vyplynulo, že obvinený nikdy nebol členom skupiny za účelom páchania trestnej činnosti. Jeho úmysel pri páchaní akejkoľvek trestnej činnosti navyše vôbec nebol preukázaný.

Namietol, že prokurátor naňho podal obžalobu za neoprávnené uplatnenie nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty s tým, že uvedeným činom mala byť spôsobená škoda veľkého rozsahu. V obžalobe boli ako členovia zločineckej skupiny označení len obvinení Ing. M. O., V. U., Ing. M. R. a M. G..

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo 17. mája 2016, sp. zn. PK-1T/25/2015, bol obžalovaný Ing. M. O. oslobodený spod obžaloby prokurátora, lebo nebolo dokázané, že spáchal inkriminovaný skutok. Menovaný bol pritom v obžalobe označený ako vedúci zločineckej skupiny, ktorej mal byť členom. Z dôvodu jeho oslobodenia podľa obvineného vznikla pochybnosť, či prokuratúra a súd riadne ustálili, kto je členom zločineckej skupiny. Po zrušení tohto rozsudku uznesením najvyššieho súdu z 18. apríla 2018, sp. zn. 4 To 4/2018, sa rozpadla zločinecká skupina, ako ju ustálil prokurátor vo svojej obžalobe. Špecializovaný trestný súd následne nesprávne pristúpil k definovaniu úplne nového zloženia zločineckej skupiny, kde namiesto oslobodeného Ing. M. O. označil za riadiace osoby JUDr. O. Y. a U. A., ktorí v tomto konaní neboli obžalovaní, a preto toto rozhodnutie považuje za nezákonné a v rozpore s § 278 ods. 1 Trestného poriadku. Obvinený ďalej namietol, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 22. októbra 2018 bol spoločne s obvineným W. B. začlenený do zločineckej skupiny bez toho, aby bol z členstva v takejto skupine obžalovaný. Takýto postup sa obvinenému javí ako nezákonný, nakoľko s ohľadom na obsah obžaloby nemal byť vôbec súdený za členstvo v zločineckej skupine, nieto ešte odsúdený.

Takéto menenie štruktúry - členstva zločineckej skupiny v priebehu konania, v rozpore s obžalobou ako aj vykonanými dôkazmi, zakladá dôvod na jeho oslobodenie, nakoľko mu nebol preukázaný úmysel spáchať akýkoľvek trestný čin, čo vyplýva aj z činností jeho spoločností v Českej republike. Členstvo v zločineckej skupine mu nebolo dokázané, ba práve naopak, z dokazovania je jasné, že nebol členom žiadnej skupiny. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na nezrovnalosti medzi výpoveďou svedka JUDr. O. Y. a závermi súdu. Súd podľa obvineného neodôvodnene neprihliadol na výpoveď tohto svedka v časti, ktorá preukazuje, že nemal úmysel páchať trestnú činnosť a nevedel, že jeho činnosť môže byť súčasťou páchania trestnej činnosti organizovanou skupinou. Opačný záver súdu v tomto smere je v príkrom rozpore s vykonanými dôkazmi a možno ho považovať za nezákonný, nesprávny a nespravodlivý. Uvedeným postupom oboch konajúcich súdov tak podľa obvineného došlo k porušeniu § 278 ods. 1 Trestného poriadku ako aj čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

Po stručnej charakteristike zločineckej skupiny v zmysle zákonnej úpravy obvinený zdôraznil, že žiadne pokyny nedával a ani sa nepodieľal na činnosti nejakej skupiny. Túto skutočnosť potvrdzuje aj výpoveď účtovníčky - svedkyne O. Č., ktorá uviedla, že pokyny na spracovanie dostávala od iných osôb. Svedok JUDr. O. Y. rovnako potvrdil, že obvinený bol v presvedčení, že vykonáva bežnú obchodnú prax.

Keďže nebolo preukázané jeho úmyselné konanie ani k jednému zo stíhaných trestných činov, s poukazom na § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku navrhol, aby najvyšší súd podľa § 368 ods.

1 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bol porušený zákon v ustanovení § 319 Trestného poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo v § 296 a § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona; aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil toto uznesenie najvyššieho súdu ako aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 22. októbra 2018, sp. zn. PK-1T/25/2015, vo výroku o vine a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený Ing. M. R. podal dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku tak proti uzneseniu najvyššieho súdu ako i konaniu, ktoré jeho vydaniu predchádzalo.

Dovolanie odôvodnil tým, že považuje za relevantné objektívne zistenie a zodpovedanie viacerých otázok v súlade so skutočným stavom vo veci samej a materiálnou pravdou, a teda či skutkom ako bol zistený, mohli byť zo strany obvineného naplnené znaky neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, teda či mohol byť páchatelom tohto skutku a či boli správne použité a interpretované príslušné ustanovenia Trestného zákona vo výroku o uloženom treste.

Súd podľa obvineného v jeho neprospech opakovane a bezdôvodne konal v rozpore s § 2 ods. 1, ods. 10 a ods. 12 Trestného poriadku, a to až do takej miery, že to viedlo k jeho svojvoľnému a subjektívnemu rozhodovaniu.

Namietol, že proti nemu súd využil záznamy telekomunikačnej prevádzky, ktoré s danou vecou vôbec nesúviseli, a preto nemohli byť použité ako dôkaz. Obvinený v čase, kedy boli získané informačno-technické prostriedky, v rámci predmetu svojej činnosti zabezpečoval úplne iný obchodný prípad, a to zabezpečenie potravinárskej komodity. Išlo o cukor medzi zástupcami spoločnosti G. a O. B., pričom bolo jeho legitímnym právom overovať si stranu odberateľa, čo je prirodzené zo strany každého opatrného sprostredkovateľa, ktorý pristupuje k veci s odbornou starostlivosťou, chrániac záujmy svojho klienta, ako to vyžadujú obchodné zvyklosti a tiež Obchodný zákonník. Obvinený podľa vlastných slov nemal ani len sprostredkované informácie o obchodnej činnosti JUDr. O. Y., čo aj tento výslovne potvrdil. Z tohto dôvodu je zarážajúce, že súd takýto nezákonný dôkaz použil v jeho neprospech. Zdôraznil, že ani súdu výsledky dokazovania neumožňovali urobiť záver o akejkoľvek samostatnej skupine Ing. M. R. s dôrazom na to, že nebol štatutárnym orgánom - konateľom, majiteľom zúčastnených firiem a ani sa aktívne nezapájal do činnosti týchto spoločností. Jeho osobu teda nebolo možné s ich aktivitami žiadnym spôsobom spájať. Výpoveďami svedkov bolo jednoznačne preukázané, že obvinený v danom obchodnom reťazci nemohol mať tzv. vlastnú skupinu, nakoľko uzavretie tohto karuselového reťazca bolo mimo jeho pôsobnosti a na takejto činnosti sa nemohol žiadnym spôsobom podieľať, čo výslovne potvrdil svedok JUDr. O. Y..

Podľa názoru obvineného v jeho prípade nebola preukázaná ucelená reťaz na seba nadväzujúcich dôkazov, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru o jeho vine. Súd mal zistiť skutočný stav veci bez akejkoľvek pochybnosti. V žiadnom prípade nestačili iba tvrdenia svedkov, o ktorých dôveryhodnosti sú vážne pochybnosti. V prípade svedkyne O. Č. ide o osobu, voči ktorej bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia. Súd prvého stupňa hodnotil podľa neho výpoveď tejto svedkyne ambivalentne, keď na jednej strane oslobodil Ing. M. O. spod obžaloby a jeho naopak odsúdil.

Špecializovaný trestný súd mal pochybiť aj v tom, že svedka O. G. zbavil povinnosti vypovedať, nakoľko by mu „vystupovať pred súdom bolo neprijemné“, čo odôvodnil úrazom hlavy a tým, že „väčšina jeho odpovedí by bola taká, že si na nič nepamätá.“ Pripustením nedôvodnej straty pamäti však bolo obvinenému odňaté právo na obhajobu, keďže tomuto svedkovi nemohol klásť otázky, konfrontovať ho, a tak vyvrátiť jeho tvrdenia z prípravného konania, ktoré učinil v čase svojho väzobného stíhania. Podotkol, že tento svedok bol po podaní svedeckej výpovede prepustený na slobodu a následne voči nemu bolo trestné stíhanie zastavené. V konaní podľa obvineného nebolo preukázané, že by svedkovi dával nejaké peniaze, a to dokonca z trestnej činnosti.

Obvinený namietol aj to, že súd sa nezaoberal hodnovernosťou svedkyne O. Č., a to napriek tomu, že už

v čase prvých výsluchov mala vážne psychické problémy, dlhodobo užívala antipsychotiká, na ktorých bola závislá. Súd preto mal nariadiť jej znalecké skúmanie. Obvinenie voči tejto svedkyňi bolo odložené práve pre jej psychické ochorenie, avšak súdu to nebránilo v tom, aby jej výpoveď považoval za objektívnu a relevantnú. Obvinený opätovne poukázal na rozdielne hodnotenie výpovede tejto svedkyne súdom, pokiaľ ide o Ing. M.Á. O.; hodnotenie súdu v tomto smere považuje za diskriminačné.

Ing. M. O., usvedčovaný rovnakými svedkami, bol na rozdiel od obvineného v tomto prípade oslobodený. Odvolací súd si pomohol argumentáciou, že „napriek tomu, že sa jedná o úplne odlišnú trestnú vec, z prečítaných listinných dôkazov nemožno prehliadnuť obdobný spôsob tzv. modus operandi v danej veci...“. Obvinený akceptuje použitie daného argumentu ako podporného dôkazu, avšak len ťažko za charakteristické modus operandi možno považovať nekonanie. Súd nekonkretizoval, v čom videl charakteristické modus operandi u obvineného. Pred súdom vykonané dôkazy sú teda na rozhodnutie o jeho vine nedostatočné.

Obvinený ďalej namietol, že skutok, ktorý sa mu kládol za vinu, bol z hmotnoprávneho aj procesného hľadiska veľmi nepresný a tam opísané konania sú zameniteľné. Tým podľa jeho názoru došlo k porušeniu rovnosti zbraní, pretože súd bol uvedeným postupom nápomocný prokurátorovi, ktorý je v konaní stranou sporu, ktorú ťaží tzv. dôkazné bremeno. V opačnom prípade musí súd postupovať podľa zásady in dubio pro reo. Obvinenému od začiatku hlavného pojednávania nebolo jasné, proti akým skutkom sa má brániť, t. j. či proti skutkom uvedeným v obvinení alebo skutkom obžaloby, ktorá svoj postup korigovala podľa svojich aktuálnych záujmov a nie skutočného stavu vo veci samej a v súlade s materiálnou pravdou. Úmysel konať v rozpore so zákonom obvinenému nebol preukázaný, svoje podnikanie vykonával v súlade so zákonom a bez akejkoľvek vedomosti o trestnej činnosti. Rozsudok Špecializovaného trestného súdu preto považuje za nepreskúmateľný, chýba v ňom popis úmyslu - či malo ísť o priamy alebo nepriamy úmysel, čo vyplýva z reálnej absencie akéhokoľvek úmyslu. Ide teda o arbitrárne, zmätočné a nepreskúmateľné rozhodnutie.

Navrhol, aby dovolací súd po zistení dôvodov dovolania vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bol porušený zákon v jeho neprospech; aby zrušil toto uznesenie ako aj jemu predchádzajúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu a tomuto prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor sa k týmto dovolaniam vyjadril jednotlivo - samostatnými podaniami s výnimkou obvineného Ing. M. R., ku ktorého dovolaniu sa nevyjadril vôbec.

K dovolaniu obvineného V. U.Á. uviedol, že postup daňových orgánov nie je postupom podľa Trestného poriadku, a teda nie je vykonávané v záujme trestného konania, ale s odlišnými cieľmi špecifikovanými v Daňovom poriadku. Hoci Daňový poriadok stanovuje pre vykonanie daňových kontrol určité lehoty, ich nedodržanie nie je sankcionované tým, že by zistenia z uvedených kontrol bolo potrebné považovať za neplatné. Tieto lehoty treba považovať skôr za poriadkové.

Čo sa týka zadovážovania dôkazov v súvislosti s výsledkami daňovej kontroly, toto je potrebné vzťahovať na postup orgánov činných v trestnom konaní - v danom prípade vyšetrovateľa, pričom ten ich zaobstaral v súlade s Trestným poriadkom.

Podľa prokurátora nie je možné sa stotožniť s tvrdením, že by sa celé dokazovanie odvíjalo len od skutočností zistených v priebehu daňovej kontroly. Trestná činnosť v tejto veci je len nepatrným zlomkom mimoriadne rozsiahlej trestnej činnosti analogického charakteru, v ktorej je (pod ČVS: PPZ-186/NKA-FP-VY-2012) stíhaných niekoľko desiatok osôb a z ktorej bola vylúčená na samostatné konanie.

Trestné konanie tu bolo začaté 28. apríla 2010 a k vzneseniu obvinenia došlo 20. mája 2012 a 8. augusta 2013, teda podstatne skôr, než boli orgánom činným v trestnom konaní známe výsledky daňovej kontroly. K začatiu trestného stíhania tu došlo operatívnou činnosťou polície, na základe ktorej bolo

vykonané ďalšie dokazovanie. Výsledky daňovej kontroly boli orgánom činným v trestnom konaní známe až vo finálnej časti vyšetrovania - sú teda len jedným z množstva nezávisle vykonaných dôkazov preukazujúcich trestnú činnosť, pričom ani v obžalobe im nebola venovaná osobitná pozornosť. Navrhol preto toto dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K dovolaniu obvineného S. Z. prokurátor uviedol, že jeho argumenty týkajúce sa naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nesmerujú proti tomu, že by odsudzujúci rozsudok bol založený na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ale vyjadruje nimi nesúhlas s rozsahom vykonaného dokazovania.

Zo zisteného skutkového stavu zároveň jednoznačne vyplýva, že v tejto veci išlo o karuselový obchodný reťazec, ktorý nemal žiadny ekonomický zmysel a jediným jeho cieľom bolo neoprávnené získanie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty. Zo samotnej povahy veci ako aj vykonaných dôkazov vyplýva, že tu išlo o organizovanú a koordinovanú trestnú činnosť spočívajúcu vo fiktívnom vytváraní zákonných podmienok na vyplatenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty, a preto nie je daný ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Aj v tomto prípade prokurátor navrhol odmietnuť dovolanie obvineného S. Z. postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Na toto vyjadrenie v krátkosti reagoval obvinený S. Z. podaním, v ktorom uviedol, že jednoznačnosť karuselového podvodu podľa prokurátora vychádza zo svedeckej výpovede JUDr. O. Y., ktorý podľa vlastných slov s ďalšími osobami, ktorí neboli účastníkmi tohto konania, vymyslel a zrealizoval. Je jediný, kto tvrdí, že to prebiehalo tak, ako to počas konania opísal. Menovaný svedok, o ktorého výpoveď sa opiera prokurátor a ktorá bola rozhodujúca aj pre súd, potvrdil (nielen on), že obvinený S. Z. o ničom nevedel a do obchodu bol účelovo zapojený. Prokurátor je presvedčený o svojej konštrukcii a vôbec ho nezaujíma, že do nej zahŕňa aj človeka, ktorý o karuselovom obchodnom reťazci nevedel a ani nemohol vedieť, nakoľko s predmetným tovarom obchodoval s čistým svedomím a zahrnul ho aj do svojich priznaní k dani z pridanej hodnoty u správcu dane v Českej republike, nakoľko jeho spoločnosť bola platcom DPH v danej krajine. Podľa obvineného nebol preukázaný opak ani predložené relevantné a zákonné doklady o dožiadaní českého správcu dane vrátane jeho záverov. To isté sa týka aj tzv. fiktívneho vytvárania zákonných podmienok na vyplatenie nadmerného odpočtu DPH spoločnosťou Z. B. s.r.o., čo potvrdili viacerí svedkovia. Tí potvrdili, že obvinený nemal a ani nemohol mať dosah na uplatňovanie si nadmerného odpočtu DPH uvedenou firmou. Na základe týchto skutočností je obvinený toho názoru, že nemal byť odsúdený za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, a to najmä keď tento skutok ani nebol obsahom obžaloby.

Najvyšší súd ako súd dovolací po zistení, že dovolania obvinených spĺňajú všetky formálne podmienky podľa § 382 písm. a), b) a d) až f) Trestného poriadku, sústredil svoju pozornosť na ich vecnú stránku a dospel k záveru, že im nie je možné vyhovieť, nakoľko zrejším spôsobom nespĺňajú dôvody dovolania uvedené v prvom odseku § 371 Trestného poriadku.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že si ho nemožno zamieňať s odvolaním a jeho uplatnením tak nahrádzať, resp. násobiť právo na podanie odvolania. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku vyjadrujú okrem iného aj jednotlivé dovolacie dôvody, nakoľko tie sú v Trestnom poriadku (§ 371 ods. 1, ods. 3) vymedzené podstatne užšie ako je tomu pri odvolaní. Pre vyslovenie záveru o ich existencii musí záujem na zákonnosti a spravodlivosti výrazne prevyšovať nad záujmom na stabilite súdneho rozhodnutia, resp. ním formulovaného právneho stavu. Dovolanie inými slovami nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších.

Pokiaľ ide o východiská, s ktorými dovolací súd pristupuje k posudzovaniu jednotlivých vecí, žiada sa zvýrazniť, že jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov vymedzených v § 371 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku, ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom

podaní namietať [rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 120/2012]. Z toho vyplýva, že zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania znáša výlučne dovolateľ, ktorý svojím podaním určuje mantinely rozhodovania dovolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky inými slovami nemôže na seba preberať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí, alebo aj v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov.

Obvinení svojimi dovolaniami formálne uplatnili dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Citovaný dovolací dôvod napĺňa okolnosť spočívajúca v tom, že namietané rozhodnutie sa opiera o dôkaz, ktorý nebol získaný alebo vykonaný v súlade so zákonom, pričom zároveň musí ísť o taký dôkaz, ktorý výlučne alebo v rozhodujúcej miere viedol k odsúdeniu obvineného (k tomu pozri bližšie rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 24/2020-I.). Pod tento dovolací dôvod nemožno zaradiť námietku spočívajúcu v odlišnom hodnotení dôkazu či nesúhlas s rozsahom vykonaného dokazovania - nepoužitím konkrétneho dôkazu pri objasňovaní trestnej veci, nakoľko takéto výhrady môžu zodpovedať závažnému pochybeniu pri zisťovaní skutkového stavu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený uplatniť výhradne minister spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyplýva, že tento pripúšťa dve vzájomne sa nevylučujúce alternatívy námietok; prvá umožňuje vyjadrovať nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku a druhá s neprávnyim použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia. Textom za bodkočiarkou sa zároveň zdôrazňuje, že v každom prípade musí ísť o námietky právne a nie skutkové. Uvedené sa v praktickej rovine prejavuje v tom, že najvyšší súd na podklade dovolania obvineného či generálneho prokurátora podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku, prípadne osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, nemôže preskúmať správnosť zisteného skutku a postup, akým konajúce súdy v konkrétnej veci vyhodnotili dôkaznú situáciu, nakoľko k takejto činnosti nedochádza na poklade hmotnoprávnych, ale procesných ustanovení (k tomu pozri bližšie rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke pod č. 57/2007-II., 47/2014-II.). Inými slovami, dovolací súd je zásadne viazaný skutkovým stavom (ako je uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia), ku ktorému vo veci dospeli nižšie konajúce súdy. Ako už bolo uvedené vyššie, ani namietanie rozsahu vykonaného dokazovania či spôsobu, akým súdy hodnotili jednotlivé dôkazy a dôkaznú situáciu ako celok, nespadá pod žiadny z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré sú dostupné pre obvineného.

Obvinený V. U. svoje dovolanie založil primárne na námietke týkajúcej sa nerešpektovania záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, keďže Špecializovaný trestný súd po vrátení veci aj napriek tomu, že pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy nezákonné protokoly z daňových kontrol, oprel svoje rozhodnutie o faktúry a účtovníctvo spoločnosti Z. B. s.r.o, ktoré z dôvodu nezákonného postupu daňového orgánu boli podľa tohto dovolateľa rovnako postihnuté nezákonnosťou.

Ako už správne naznačil prokurátor vo svojom vyjadrení, obvinený V. U. bol za inkriminovanú trestnú činnosť stíhaný podstatne skôr (od 20. mája 2012), než sa orgány činné v trestnom konaní mohli objektívne oboznámiť s výsledkami jednotlivých daňových kontrol - ich výstupom boli protokoly zo 16. decembra 2013 (za kontrolované zdaňovacie obdobia III. a IV. štvrťroka 2008) a 14. júla 2014 (za zdaňovacie obdobie január 2009).

Z predloženého spisového materiálu zároveň vyplýva, že trestné stíhanie v tejto veci začalo na základe operatívnej činnosti polície a úkony trestného konania sa viedli nezávisle od uvedených daňových kontrol. Faktúry, ktorých zákonnosť obvinený spochybňuje, boli do trestného konania zadovážené od Daňového úradu Pezinok 13. decembra 2011 postupom podľa § 89 Trestného poriadku, a preto sa na ne za žiadnych okolností nemohla preniesť nezákonnosť dotknutých daňových protokolov - konštatovaná z dôvodu procesných pochybení pri výkone týchto daňových kontrol.

Dovolací súd poukazuje v tejto súvislosti na obdobný prípad, v ktorom orgány činné v trestnom konaní postupom podľa § 89 ods. 3 Trestného poriadku zadovážili do trestného konania dátový nosič od protimonopolného úradu, ktorý ho získal v súvislosti s výkonom inšpekcie, ktorá sa neskôr ukázala ako nezákonná (rozsudkom najvyššieho súdu z 5. apríla 2011, sp. zn. 3 Sžz 1/2011; týmto rozhodnutím najvyšší súd zakázal protimonopolnému úradu pokračovať v porušovaní práva žalobcu, t. j. v úkonoch spočívajúcich v prezeraní dátového nosiča žalobcu skopírovaného počas inšpekcie u žalobcu). Uvedený postup orgánov činných v trestnom konaní bol zároveň podrobený ústavnému prieskumu s tým záverom, že „... je potrebné odlišovať trestné konanie od iných druhov konaní. Na procesný postup v rámci trestného konania sa vzťahujú ustanovenia Trestného poriadku, prípadne iné s vecou súvisiace všeobecné záväzné právne predpisy. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zdôraznil, že protimonopolný úrad pri zabezpečení dátového nosiča postupoval podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a v rámci správneho súdnictva mu bolo zakázané pokračovať v prezeraní dát na predmetnom nosiči, avšak «... tieto okolnosti sa nemohli dotknúť postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktorých oprávnenie na postup podľa § 89 a § 90 Trestného poriadku nezáviselo od spôsobu „nadobudnutia“ vecí (dôležitej pre trestné konanie) protimonopolným úradom. V tomto prípade bolo podstatným to, že protimonopolný úrad mal v dispozičnej sfére vec, ktorá bola dôležitá pre trestné konanie, respektíve bola dôležitá na objasnenie skutočností dôležitých pre trestné konanie. Preto v tomto kontexte neobstoí námietka sťažovateľov o tom, že orgán činný v trestnom konaní zadovážil dôkaz „z otráveného stromu“» (pozri uznesenie ústavného súdu zo 17. januára 2012, sp. zn. III. ÚS 24/2012).

V kontexte namietaného nerešpektovania záväzného právneho názoru nadriadeného súdu v nadväznosti na ním formulované úvahy ohľadom doktríny „ovocia z otráveného stromu“ možno poukázať aj na odôvodnenie samotného uznesenia najvyššieho súdu z 18. apríla 2018, sp. zn. 4 To 4/2018, ktorý na margo obhajobnej argumentácie obvineného V. U., že nepodal a nepodpísal daňové priznanie, na podklade ktorého bol uplatnený neoprávnený nadmerný odpočet a daňové priznania svojvoľne podala O. Č., uviedol (na s. 18), že „... daňové priznania, ktorými boli uplatnené neoprávnené nadmerné odpočty, boli vyhotovované na základe faktúr a dokladov, vydaných U. a tieto boli vystavované na pokrytie fiktívneho dodania tovaru. Pokiaľ Č. podala daňové priznanie spoločnosti Z. (Z. B. s.r.o.; poznámka dovolacieho súdu), vychádzala iba z dokladov spoločnosti, ktoré jej boli dodané obžalovaným, alebo boli vyhotovené podľa jeho pokynov alebo pokynov JUDr. N. či M...“. Sám odvolací súd teda pri formulovaní svojich skutkových záverov, berúc do úvahy ním vyjadrenú pochybnosť o zákonnosti daňových kontrol, odkázal na faktúry, na základe ktorých si obchodná spoločnosť Z. B. s.r.o. v zmysle ustálených skutkových zistení (pre dovolací súd záväzných) v sledovanom období neoprávnene uplatnila nadmerný odpočet DPH.

Pokiaľ obvinený okrajovo spochybnil autenticitu jednotlivých faktúr s ohľadom na to, že ide len o ich kópie, tak k tomu dovolací súd uvádza, že pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál alebo jeho kópiu. Aby určitý poznatok dôležitý na objasnenie veci mohol byť prostredníctvom dôkazného prostriedku použitý ako dôkaz v trestnom konaní, platia preň všeobecné kritériá uvedené v § 119 ods. 3 Trestného poriadku, pričom pokiaľ ide osobitne o listiny, ani § 153 tohto zákona neprikazuje orgánom činným v trestnom konaní a súdom vychádzať pri ustáľovaní skutkového stavu výlučne z ich originálov. To znamená, že aj kópia listiny môže byť pri dodržaní zákonom predpísaného postupu (§ 269 Trestného poriadku) vykonaná ako dôkaz v trestnom konaní. Spôsobilosť listiny ako dôkazného prostriedku si pritom nemožno zamieňať s posudzovaním jej obsahovej stránky (pravosti a pravdivosti, resp. hodnovernosti či úplnosti) vrátane dôkaznej sily, ktorá činnosť, tak ako je tomu aj pri iných dôkazoch, je vedená zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa 2 ods. 12 Trestného

poriadku, a teda mimo dovolacieho prieskumu na podklade dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaniam obvinených Ing. M. R. a S. Z. treba s poukazom na vyššie priblížené dovolacie dôvody predovšetkým konštatovať, že nimi uplatnené námietky stoja takmer výhradne nielen mimo obsahové poňatie deklarovaných, ale aj ostatných dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko sa nimi domáhajú iného hodnotenia skutkového stavu, a teda akoby ďalšieho odvolania.

Za celkom irelevantnú z tohto pohľadu treba v dovolaní obvineného Ing. M. R. označiť jeho argumentáciu, že v skutočnosti nebol páchatelom skutku, resp. keď uvádza, že v jeho prípade nebola preukázaná ucelená reťaz dôkazov, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru o jeho vine. Jeho nesúhlas so spôsobom hodnotenia výpovede svedkyne O. Č., prezentovaný vlastnými hodnotiacimi úsudkami vo vzťahu k jej osobe, rovnako zapadá do kontextu skutkových námietok.

To isté platí aj vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nerešpektovania ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 10 a ods. 12 Trestného poriadku, ktoré malo vyústiť do svojvoľného rozhodovania v súvislosti s telekomunikačnou prevádzkou, ktorá s predmetnou vecou nijako nesúvisela, ale týkala sa inej jeho obchodnej činnosti. Obvinený ani v tomto prípade nenamieta nezákonné získanie či vykonanie dôkazu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ale vyjadruje len svoj nesúhlas s tým, ako súd interpretoval jeho zaznamenané rozhovory.

Dovolací súd považuje za neopodstatnené tiež tvrdenie tohto obvineného, že čítaním výpovede svedka O. G. z prípravného konania boli porušené jeho obhajobné práva, nakoľko tohto svedka nemohol na hlavnom pojednávaní podrobiť svojim otázkam a prípadnej konfrontácii. Zo spisu totiž vyplýva, že menovaný svedok bol vypočutý na hlavnom pojednávaní konanom 29. februára 2016 za osobnej účasti obvineného a jeho obhajcu, pričom k čítaniu výpovede tohto svedka z prípravného konania (21. novembra 2012, t. j. navyše po vznesení obvinenia a vyrozumení obhajcu o tomto úkone) za účelom odstraňovania rozporov podľa § 264 Trestného poriadku [v zápisnici nesprávne uvedený § 244 (ods. 2) Trestného poriadku; pozn. najvyššieho súdu] došlo až po jeho spontánnej výpovedi. Obhajca obvineného na hlavnom pojednávaní kládol svedkovi doplňujúce otázky a paradoxne sám obvinený sa k tejto svedeckej výpovedi vyjadril, že „... svedok vypovedá pravdu, a to aj vo vzťahu k pani Č., o ktorej podvodoch sa dozvedáme spätne.“ Bez ohľadu na uvedené, v prípade svedka O. G. dovolací súd v napadnutom rozhodnutí (na s. 37) výslovne konštatoval, že ani zďaleka nejde o jediný usvedčujúci dôkaz a že skutočnosti zistené jeho výpoveďou len potvrdzujú aktivity obvinených Ing. M. R. a M. G. vo vzťahu k spoločnosti Z. B. s.r.o., ktoré boli preukázané inými dôkazmi.

Neobstoí ani námietka tohto dovolateľa, že sa v jeho prípade nepodarilo preukázať úmyselné zavinenie. K tomu najvyšší súd už dávnejšie zaujal stabilný názor, podľa ktorého dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia (stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke pod č. 3/2011).

Obdobne u obvineného S. Z. sú z tohto dovolacieho prieskumu vylúčené skutkové námietky, celkom evidentne založené na jeho vyhlásení o nevine, a to konkrétne, keď uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil jednotlivé dôkazy alebo keď poukázal na priebeh skutkových udalostí s dôrazom na to, že sa od žiadneho subjektu nesnažil vylákať finančné prostriedky, získať vplyv na daňové orgány či políciu, vyjadrujúc nesúhlas s tvrdením súdu, že bol uzrozumený so svojím podielom činnosti na daňovom karuselovom reťazci a spájaním s akoukoľvek skupinou.

S rozsahom vykonaného dokazovania a odlišným hodnotením dôkazov súvisí výčitka, že súd zobral tvrdenia pracovníkov daňového úradu za pravdivé bez toho, aby nimi uvádzané skutočnosti boli

podložené dôkazmi spochybňujúcimi realnosť jeho obchodných činností; obvinený v tomto smere osobitne s poukazom na výpoveď svedkyne Ing. L. A. z daňového úradu uviedol, že bolo povinnosťou súdu zabezpečiť dôkazy o cezhraničnej pomoci medzi správcami dane za účelom overenia ňou uvádzaných skutočností.

Obvinený na viacerých miestach polemizoval s odôvodnením súdu, dôvodiac vo svoj prospech, že sa nepodarilo preukázať jeho členstvo v zločineckej skupine a ani jeho úmyselné konanie pri páchaní daného skutku. Svedkovia, ktorí ho poznali totiž vypovedali, že s jeho spoločnosťou bola vykonávaná riadna obchodná činnosť. Súd však hodnotil dôkazy v jeho neprospech a v rozpore s ich obsahom, najmä pokiaľ ide o výpoveď svedka JUDr. O. Y.. Dovolací súd aj vo vzťahu k týmto námietkam musí opakovať, že vzhľadom na ich skutkovú povahu tieto majú v dovolacom konaní nulovú relevanciu.

K výhrade týkajúcej sa absencie subjektívnej stránky sa najvyšší súd už vyjadril v súvislosti s dovolaním obvineného Ing. M.Á. R., a preto na tomto mieste len odkazuje na vyššie citované stanovisko.

Obvinený S. Z. okrem toho namietol, že v konaní po podaní obžaloby došlo k podstatnej zmene zloženia zločineckej skupiny a že s obvineným W. B. bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu začlenený do tejto skupiny bez toho, aby za to bol obžalovaný, čím malo dôjsť k porušeniu § 278 ods. 1 Trestného poriadku.

Touto námietkou sa obvinený v princípe domáha vyslovenia, že v jeho trestnej veci došlo k porušeniu obžalovacej zásady (§ 2 ods. 15 Trestného poriadku) a totožnosti skutku, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

Ako už bolo vysvetlené, nakoľko dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku môže založiť len porušenie zákona v rovine hmotného práva, je zrejmé, že prípadné pochybenia spojené s oboma označenými inštitútmi nie sú spôsobilé pre ich procesný charakter naplniť atribúty deklarovaného dovolacieho dôvodu. Táto vecne uplatnená námietka by však v prípade jej preukázania zodpovedala dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedený záver treba v kontexte tejto námietky poukázať predovšetkým na odlišnosť pojmov skutok a trestný čin. V zmysle ustálenej súdnej praxe pod pojmom „skutok“ treba rozumieť udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú aktívnym alebo pasívnym prejavom vôle páchatel'a (t. j. konaním), ktoré sa stáva trestným činom, ak vyčerpáva všetky znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona (rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke pod č. 46/2013). Naproti tomu Trestný zákon v ustanovení § 8 podáva zákonnú definíciu trestného činu, ktorým sa rozumie protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Už z toho možno vyvodiť, že kým pojem skutok má svoj pôvod primárne v procesnom práve (keďže iba preň sa vedie trestné stíhanie), trestný čin je kategóriou práva hmotného. Skutkom je teda súhrn relevantných skutkových okolností a nie ich právne posúdenie.

Podľa § 234 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie, pričom podľa už zmieneného § 278 ods. 1 Trestného poriadku súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu. Odlišná je v tomto smere právna úprava (§ 278 ods. 3 a § 284 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku), pokiaľ ide o zmenu (rozšírenie) právneho posúdenia skutku, ktorým súd nie je viazaný.

Totožnosť skutku teda musí byť zachovaná naprieč celým konaním, čo si však nemožno vysvetľovať tak, že medzi popisom skutku v jednotlivých rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní a súdu musí panovať úplná zhoda. Postačí, ak bude zachovaná podstata skutku, ktorá je definovaná konaním páchatel'a a následkom, ktorý z neho vyplynul. V tomto ohľade zároveň platí, že totožnosť skutku je zachovaná v prípade úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ako aj v prípade, ak konanie alebo následok, prípadne oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných

okolnostiach (uznesenie ústavného súdu z 28. novembra 2017, sp. zn. III. ÚS 708/2017, uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu pod č. 74/2017; k totožnosti skutku pozri aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke pod č.: 33/1974, 52/1979, 9/1997 a 33/1998).

Vychádzajúc z naostatok uvedeného, súd nesmie zahrnúť do svojho rozhodnutia také okolnosti, ktoré už tvoria iný skutok, na strane druhej je však povinný vyčerpať celý skutok, ktorý je predmetom obžaloby a zaoberať sa všetkými jeho stránkami, ktoré sú právne relevantné (k tomu primerane pozri rozhodnutia uverejnené v Zbierke pod č. 41/1972 a 45/1973-I.). Nedôjde pritom k porušeniu totožnosti skutku, ak súd na rozdiel od obžaloby posúdi tam uvedené skutkové okolnosti ako dva či viaceré samostatné skutky (porovnaj s uznesením najvyššieho súdu z 29. apríla 2019, sp. zn. 1 TdoV 2/2018); súd je o týchto skutkoch povinný rozhodnúť, a to prípadne aj odlišnými výrokmi. Zároveň platí, že za skutok uvedený v obžalobnom návrhu je nutné považovať i ďalší skutok popísaný v tomto návrhu, i keď nie je uvedený, aký trestný čin obžaloba v tomto ďalšom skutku vidí, a to jeho zákonným pomenovaním, uvedením príslušného ustanovenia zákona a všetkých zákonných znakov. Súd musí rozhodnúť aj o takomto skutku (pozri B 6/1975-52, B 2/1982-3-I.).

Obdobne ako je tomu pri pojmoch skutok a trestný čin, je v súvislosti s problematikou súbehu trestných činov potrebné rozlišovať medzi totožnosťou skutku a jednotou skutku. Jednota skutku sa týka hmotného práva a má význam pre určenie, či skutok vyčerpáva znaky skutkovej podstaty jedného alebo viacerých trestných činov. Podľa ustálenej praxe momentom, ktorý delí páchatelovo konanie na rôzne skutky, je následok závažný z hľadiska trestného práva, ktorý páchatel spôsobil alebo chcel spôsobiť. Za jeden skutok možno považovať len tie prejavy vôle páchatel'a vo vonkajšom svete, ktoré sú pre tento následok kauzálné, pokiaľ sú zahrnuté zavinením (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 8/1985).

Najvyšší súd v kontexte aktuálne posudzovanej trestnej veci už judikoval, že konanie páchatel'a zodpovedajúce vo vzťahu ku zločineckej skupine (§ 129 ods. 4 Trestného zákona) zákonným znakom „je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje“ v zmysle § 296, § 129 ods. 6 a 7 Trestného zákona nezahŕňa samotné spáchanie trestného činu členom zločineckej skupiny v rámci jej činnosti, alebo takého činu spoločne s členom zločineckej skupiny. V naposledy uvedenom prípade ide teda o viacčinný súbeh zločinu podľa § 296 Trestného zákona a iného trestného činu. Jednotlivé formy konania páchatel'a uvedené v § 296 Trestného zákona nie sú súčasťou prípravy na zločin alebo obzvlášť závažný zločin (§ 13 Trestného zákona), ktorý má byť alebo bol spáchaný členom zločineckej skupiny (osobou činnou pre skupinu alebo jej podporovateľom), nakoľko ustanovenie § 296 Trestného zákona má v tomto smere povahu lex specialis, ktorá sa premieta aj do skutkovej oddelenosti. Ak páchatel' spáchal ďalší, viacčinne sa zbiehajúci trestný čin „ako člen nebezpečného zoskupenia“, teda zločineckej skupiny [§ 144 písm. a) Trestného zákona], táto okolnosť je pri dotknutom čine okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, a teda musí byť skutkovo podložená. Ide o kvalifikačný znak odrážajúci skutkovo odlišný kontext predmetnej okolnosti (jednak „je členom“ v zmysle § 296 Trestného zákona, resp. oproti tomu „spáchal trestný čin ako člen“), ktorý je použitý vo vzťahu k inému skutku, teda inému konaniu páchatel'a, než ktoré je kvalifikované podľa § 296 Trestného zákona. To vylučuje skutkovú a v nadväznosti na to aj právnu duplicitu (relevantná časť právnej vety rozhodnutia uverejneného v Zbierke pod č. 29/2018).

Nižšie konajúce súdy teda pochybili, keď skutkové okolnosti tohto prípadu (u všetkých obvinených) posúdili z hmotnoprávneho hľadiska ako jeden skutok, resp. jednočinný súbeh zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona.

Toto pochybenie však obvinený S. Z. vo svojom dovolaní neidentifikoval, pričom nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že súčasný stav je preňho priaznivejší, nakoľko pri posúdení skutkových okolností tohto prípadu ako viacčinného súbehu dvoch trestných činov, by v súvislosti s ukladaním trestu došlo k aktivácii tzv. asperačnej zásady upravenej v § 41 ods. 2 Trestného zákona, a teda k zostreniu - sprísneniu do úvahy pripadajúcej trestnej sadzby, čím by sa zhoršilo postavenie obvineného. Preto aj keby túto námietku vecne uplatnil platila by základná axióma, podľa ktorej dovolací súd nerozhodne

podľa § 386 Trestného poriadku, ak dovolanie bolo podané v prospech obvineného a dôvod dovolania by bol v jeho neprospech (§ 385 ods. 2 Trestného poriadku).

V súvislosti s vyriešením základnej otázky, či v tejto veci bola zachovaná totožnosť skutku, je potrebné uviesť, že prokurátor podal obžalobu na (nielen) obvineného S. Z. na skutkovom základe, že „od druhej polovice roka 2008 začala so skupinou JUDr. O. Y. prostredníctvom U. A. spolupracovať aj skupina Ing. M. R. a Ing. M. O., ktorí stáli na čele tejto skupiny pôsobiacej na území celej Slovenskej republiky, ale najmä na území Bratislavského kraja a jej cieľom bolo tiež páchanie ekonomickej trestnej činnosti spočívajúcej v neoprávnene uplatnených nadmerných odpočtoch DPH simuláciou vzniku podmienok uvedených v zákone č. 222/2004 o DPH na ich uplatnenie, pričom v tomto skutku sa tohto trestného činu dopustili tak, že spoločnosť Z. B. s.r.o. A. (v tom čase so sídlom Z. B.) s konateľom V. U. nakúpila masívne dubové podlahy od spoločnosti H. H. Y. s.r.o. N. s konateľom JUDr. O. Y., ktoré následne odpredala spoločnosti C. J. s.r.o. A. s konateľom S. Z., čím jej z tohto zdaniteľného plnenia vznikol nárok na uplatnenie si nadmerného odpočtu DPH, ktorý si táto spoločnosť uplatnila v daňových priznaniach na DPH za zdaňovacie obdobia:

- III. štvrtrok 2008 podanom na Daňovom úrade Pezinok dňa 27. 10. 2008, v ktorom si neoprávnene uplatnila odpočet dane vo výške 216 597,19 eur (6 525 207 Sk), pričom vzniknutý nadmerný odpočet, po vykonanej daňovej kontrole Daňový úrad Pezinok nepriznal a určil vlastnú daňovú povinnosť v sume 7 565,26 eur v zmysle dodatočného platobného výmeru č. 9104406/5/5682715/2013/Ry z 23. 12. 2013,

- IV. štvrtrok 2008 podanom na Daňovom úrade Pezinok dňa 5. 2. 2009, v ktorom si neoprávnene uplatnila odpočet dane vo výške 509 839,64 eur (15 359 429 Sk), pričom vzniknutý nadmerný odpočet, po vykonanej daňovej kontrole Daňový úrad Pezinok nepriznal a určil vlastnú daňovú povinnosť v sume 42 149,56 eur v zmysle dodatočného platobného výmeru č. 9104406/5/5682876/2013/Ry z 23. decembra 2013,

- január 2009 podanom na Daňovom úrade Pezinok dňa 2. marca 2009, v ktorom si neoprávnene uplatnila odpočet dane vo výške 69 011,80 eur, pričom vzniknutý nadmerný odpočet, po vykonanej daňovej kontrole Daňový úrad Pezinok nepriznal,

predpokladom uplatnenia si nadmerného odpočtu spoločnosťou Z. B. s.r.o. bolo to, že JUDr. O. Y. prostredníctvom členov svojej skupiny zabezpečil vyhotovenie fiktívnych faktúr na dodávku drevnej hmoty a parkiet z predchádzajúcich karuselových reťazcov a po dohode s Ing. M. R. vytvorili vyššie uvedený fakturačný reťazec, v ktorom úlohu tzv. bieleho koňa plnil V. U. ako štatutár spoločnosti Z. B. s.r.o., ktorého zabezpečil aj riadil Ing. M. R., ten rovnako riadil aj M. G., ktorý mal splnomocnenie od V. U. na konanie v mene spoločnosti Z. B. s.r.o., po vzatí V. U. do väzby v inej trestnej veci, a na základe pokynov Ing. M. R. v spolupráci s účtovníčkou O. Č., zabezpečoval potrebné podklady k vyhotoveniu rekonštrukcie účtovníctva spoločnosti za účelom predloženia Daňovému úradu v Pezinku pre vykonanie daňovej kontroly na oprávnenosť uplatnenia nadmerných odpočtov DPH, Ing. M. O. poskytol spoločnosti Z. B. s.r.o. na deklarovanie fiktívnych obchodov skladové priestory v spoločnosti F. s.r.o. v A. a mal zabezpečovať styk s pracovníkmi Daňového úradu Pezinok v súvislosti s vykonávaním daňových kontrol, aby uplatnené nadmerné odpočty boli po vykonaní daňovej kontroly vyplatené, spoločnosť C. J. s.r.o., nakupovala od spoločnosti Z. B. s.r.o. dubové podlahy, ktoré bez vyloženia z návesov kamiónov, ktoré ich doviezli do skladu v meste U. a N. v ČR, boli okamžite odosielané späť na Slovensko do spoločnosti N.-Z. s.r.o. N., ktorej konateľom bol W. B., pričom skutočným príjemcom mala byť podľa daňových dokladov maďarská spoločnosť C.-Y. G. N., a všetky prepravy tejto dubovej podlahy zabezpečoval L. Y. cez svoju spoločnosť L. Y. - V. Z., na základe objednávok od spoločnosti C. J. s.r.o., a to na trase Z. B. s.r.o. N. alebo A. - U., alebo N. - N., čiže dopredu vedeli, že podlahy skončia v spoločnosti N.-Z. s.r.o., odkiaľ sa navážali späť do skladu spoločnosti H. H. Y. s.r.o. vo S. Š., pričom pokyny na takéto prepravy dostával špediér zo spoločnosti L. Y. - V. od JUDr. O. Y., následne S. Z. k vyhotoveniu rekonštrukcie účtovníctva v spoločnosti Z. B. s.r.o. poskytol O. Č. potrebné podklady ako aj pečiatku spoločnosti C. J. s.r.o., aby si mohla sama vyhotoviť potrebné účtovné doklady k daňovej kontrole.“

Porovnaním takto formulovaného skutku so skutkom obsiahnutým vo výrokovej časti napadnutého rozsudku možno s ohľadom na vyššie uvedené teoretické východiská dospieť k záveru, že v tejto trestnej veci nebola porušená obžalovacia zásada a zároveň, že totožnosť skutku bola zachovaná.

Odhladiac od skutkových okolností naplňajúcich zákonné znaky skutkovej podstaty pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona tu totiž v súvislosti s obvineným S. Z. a zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona bola v podstatnej miere zachovaná totožnosť konania, spočívajúca (stručne povedané) v jeho zaradení do štruktúrovanej skupiny tvorenej viacerými osobami s cieľom vylákať finančné prostriedky od štátu prostredníctvom daňových úradov, a to účasťou obchodnej spoločnosti C. J., s.r.o. (ktorej bol konateľom) v obchodnom reťazci vytvorenom na predstieranie splnenia podmienok pre uplatnenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty, i totožnosť následku, ktorým je samotné členstvo v tejto zločineckej skupine. Inak povedané, ani výrazná úprava popisu inkriminovaného skutku súdom prvého stupňa sa nedotkla jeho podstaty; obvinený teda bol uznaný za vinného z totožných skutkov, pre ktoré na neho bola podaná obžaloba.

Obvinený S. Z. bol v priebehu súdneho konania zároveň upozornený podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku na možnosť prísnejšieho posudzovania skutku aj podľa § 296 Trestného zákona, a preto v jeho prípade nemožno hovoriť o tzv. prekvapivom rozhodnutí, čo obvinený, napokon v podanom dovolaní ani nenamietal.

Dovolateľmi namietanú arbitrárnosť oboch rozhodnutí najvyšší súd hodnotí v logickom kontexte ich ostatných námietok ako prejav nesúhlasu so spôsobom rozhodnutia v tejto veci. Z pohľadu dovolacieho súdu obe rozhodnutia (ktoré treba vnímať v obsahovej jednote) sa zaoberajú všetkými podstatnými skutkovými i právnymi okolnosťami prípadu, nevynímajúc relevantné námietky, ktoré odznali v pôvodnom konaní.

Toto rozhodnutie, uvedené v jeho výrokovej časti, prijal dovolací súd jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.